

&

NR 4 2020

*Det folk som vandrar
i mörkret ser ett stort ljus...*

JOHANNEBERGS FÖRSAMLINGSBLAD

Hoppets ankomst

Ett annorlunda år ligger bakom oss. En annorlunda jul framför oss. Vi lever mitt i en tid som präglas av sjukdom och sorg, ensamhet och saknad. Det ter sig olika för oss alla, men ingen av oss lämnas oberörd. Det är sannerligen en mörk vinter i år.

Men i den mörkaste natten lyser stjärnorna som klarast. Jag tänker på alla ljusglimtar som året har fört med sig. Här i vår församling har vi fått se fantastiska insatser då medmänniskor har hjälpt varandra med att gå och handla, ringa till den som är ensam, be för dem som är sjuka. Vi har fått lära oss att hålla avstånd, men även att visa stor omsorg.

För mig har alla soliga dagar med utomhuscafé vid Johannebergskyrkan varit en sådan ljusglimt med goda möten och samtal. Nya vänskaper har vuxit fram ur nöden. Det ger mig hopp om att även den minsta låga kan lysa upp i mörkret.

Det är adventstid och vi tänder våra ljus och hoppas på bättre tider, på vaccin, på nytt liv!

Det är lätt att tro att advent betyder väntan, men det betyder egentligen ankomst. Fast alla som har stått i ankomsthallen på en flygplats, för att möta någon vi längtat efter, vet att ankomst kan vara starkt förknippat med väntan.

Advent är väntan på Han som skall komma, på en ljus framtid, på en ny himmel och en ny jord. Men det handlar minst lika mycket om att Gud redan har ankommit. Han föddes av den trötta tonårsmamman i stallen den där natten för länge sedan. Han red på åsnan in i Jerusalem under jubel. Han mötte sjuka och ensamma, utstötta och framgångsrika.

Och Han fortsätter att komma till oss, var och en, varje dag. Mitt i våra vanliga liv vill han komma till oss och dela vår vardag. Han vill lyssna till våra bekymmer, bära våra bördor, vandra livsvägen med oss. Han är redan här. Du är inte ensam!

MARIA HANNER

Tidningens namn består av ett inkluderande tecken, därför att Johannebergs församling vill finnas till för alla.

Tidningen utkommer med fyra nummer per år. Den räknas som samhällsinformation och delas ut gratis till alla hushåll inom församlingens geografiska gränser.

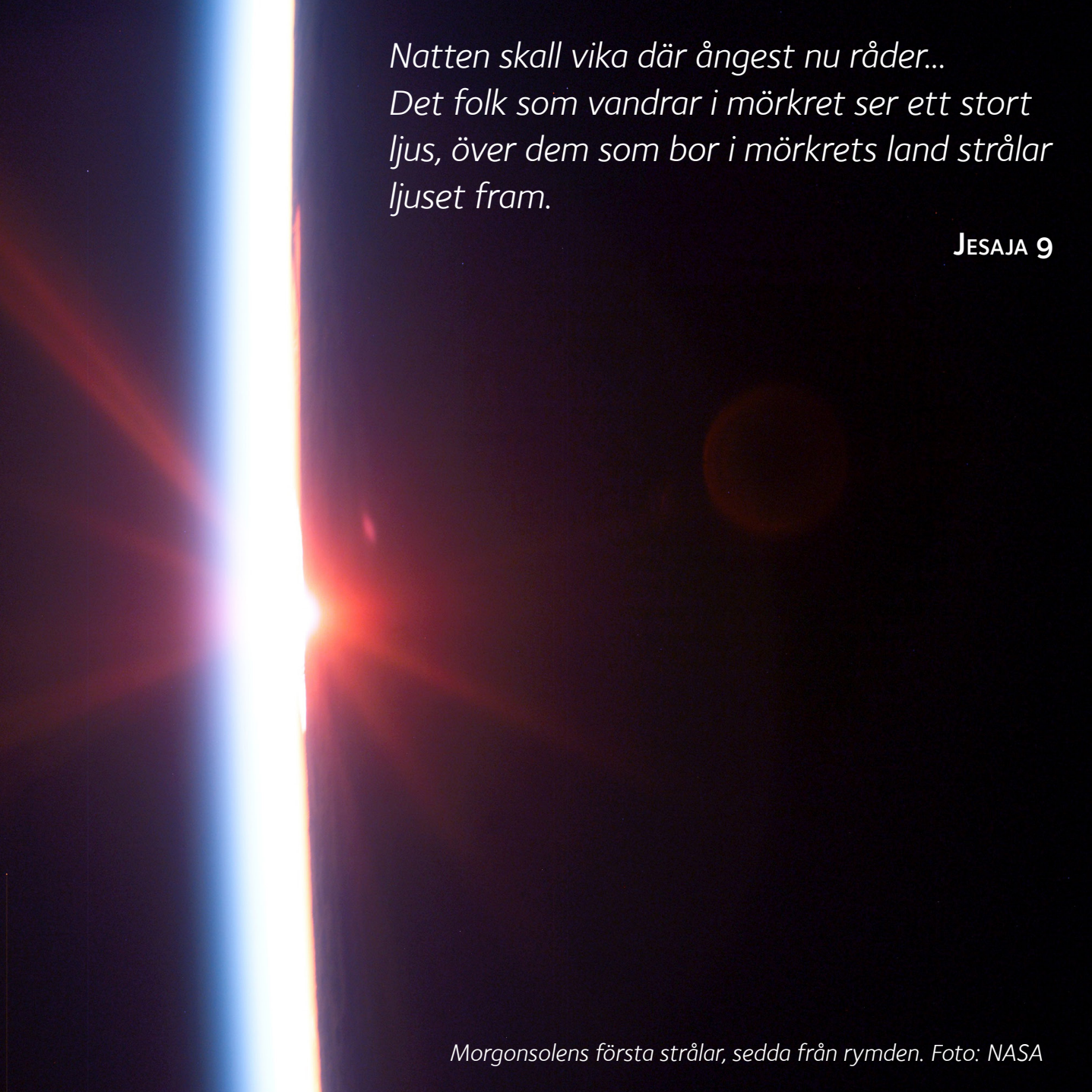
Ansvarig utgivare: Mattias Sundkvist

Redaktör: Jonatan Sverker, tel. 0768-02 86 66
jonatan.sverker@svenskakyrkan.se

Redaktion: Mats Enander, Gunnar Persson

Tryck: Sandstens, Göteborg

Distribution: Postnord

*Natten skall vika där ångest nu råder...
Det folk som vandrar i mörkret ser ett stort
ljus, över dem som bor i mörkrets land strålar
ljuset fram.*

JESAJA 9

Morgonsolens första strålar, sedda från rymden. Foto: NASA

Hoppet föds i den största sagan

Vad finns det för hopp i en tid som präglas av coronapandemi, klimatkris och polarisering?

För egen del har jag under den gångna hösten närmast mig frågan om hopp genom en omläsning av J. R. R. Tolkiens trilogi Ringarnas herre. Boksviten är och förblir ett av mitt livs största läsoplevelser.

Samtidigt har det gått 15 år sedan jag senast läste berättelsen om brödrskapet som vandrar genom skuggornas land, för att ta upp kampen mot Mörkrets herre. Jag har vid flera tillfällen slagits av hur annorlunda läsningen drabbat mig den här gången. Sättet på vilket Tolkien formulerar sig om hopp har varit en av de stora behållningarna.

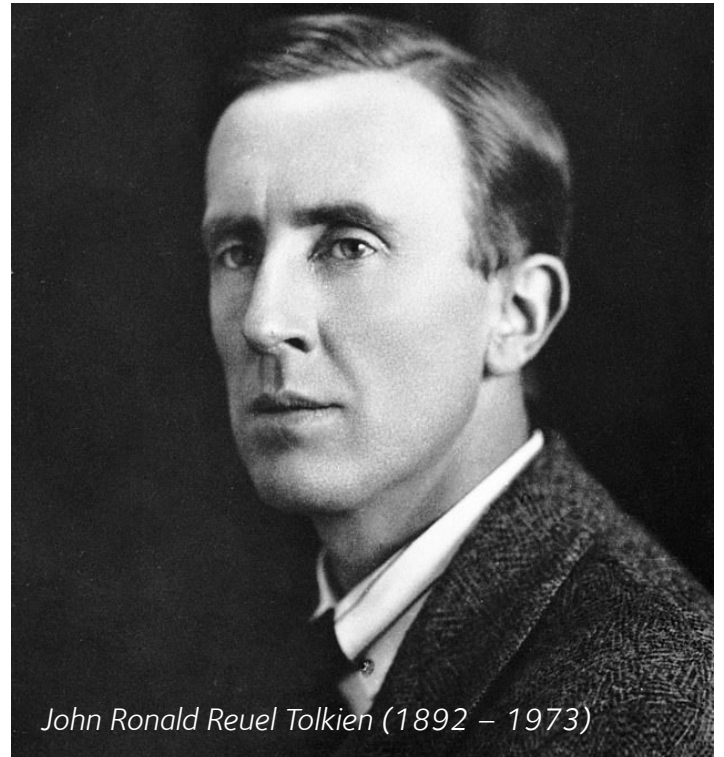
Efter Khazad-dûms mörker

Ett exempel på hur Tolkien beskriver detta hopp är när trollkarlen Gandalf möter kungen av Rohan efter att ha befunnit sig i Khazad-dûms mörker och kämpat mot en balrog i jordens undre, där tiden inte mäts. Gandalf försöker övertala kungen att uppbåda ett motstånd: ”Men se! du drömmer inte längre. Du lever. Gondor och Rohan står inte ensamma. Fienden är starkare än vi kan föreställa oss, och ändå har vi ett hopp som han inte anar.”

Gandalf syftar på de hobbitar som är på väg att förintada den ring som ondskan använder för att snärja världen.

Verkligt hopp är inte bara känslor

Hoppet om framtiden i Ringarnas herre innebär inte en önskan att återgå till det som en gång varit. Däremot fanns nyckeln till hoppet i det förgångna, nämligen att ringen en gång hade tillverkats och därför också kunde förstöras.

John Ronald Reuel Tolkien (1892 – 1973)

Det är just på det sättet som verkligt hopp skiljer sig från positiva känslor och fromma önskningar. Verkligt hopp förutsätter att framtiden har ett fäste i den nuvarande tiden. Kanske är det hoppet tillgängligt framför allt i berättelsens form, i en berättelse som vi kan känna igen oss själva i.

En eukatastrof

När Tolkien själv reflekterade över detta att ringen förstörs myntade han ett nytt ord: eukatastrof. Före vårt ord "katastrof" satte han det grekiska prefixet "eu", med betydelsen god. Det är samma prefix som vi har i evangelium, som ordagrant betyder glädjebudskap.

Han definierar ordet som en "plötslig glimt av sanningen" just när man gett upp hoppet, och skriver i ett brev till sin son Christopher: "Uppståndelsen var den största möjliga eukatastrofen i den största Sagan...

Självklart menar jag inte att evangelierna berättar vad som bara är en saga; men jag menar med stort eftertryck att den berättar en saga: den största."

Tolkien tyckte detta var den största sagan

"Det folk som vandrar i mörkret ser ett stort ljus, över dem som bor i mörkrets land strålar ljuset fram... Ty ett barn har fötts, en son är oss given" heter det i en av julens läsningar från profeten Jesajas nionde kapitel i Gamla testamentet.

De orden pekar fram emot julens stora händelse. Och det står fast, hur ovanlig den kommande julen än kan tänkas bli. För just detta oerhörda, att Gud blir människa i Jesus Kristus är crescendo i det som Tolkien definierade som den största, sanna sagan. I den hör den nuvarande tiden ihop med såväl den gångna tiden som framtiden, som en källa till hopp.

NICLAS BERGENHEIM

Frid även under pandemin

Att besöka Ulla Forshamn är en fridfull upplevelse.

Hon är en av många som lever isolerat just nu.

Men hon har också en trygghet i vardagen.

Genast när jag kommer innanför dörren hos Ulla Forshamn fylls hjärtat av ett lugn. Vi brukar mötas, och nu är det med anledning av pandemin vi samtalar.

— Hur hanterar du den isolering vi tvingas till idag, frågar jag.

— Jag får så god hjälp av hemtjänsten, svarar Ulla. De har sådan omsorg om mig och jag upplever inte alls att de är jäktade.

Ulla, som snart fyller 85 år, berättar om den hjälp hon får och vilken bra planering de verkar ha både i sjukvården och hemtjänsten.

Vi talar om tacksamhet och hur viktig den är. Naturligtvis finns det saker som kan vara tråkiga, men tänk också vad mycket fint man får i livet. Det lyser igenom en klarhet och visdom hos Ulla som mognat genom åren.

— Hur ser en dag ut för dig? undrar jag.

— Jag har ganska fasta rutiner som hjälper mig.

Jag får höra om kaffestunden, morgonbönen, ikonmålning, vilan och stillheten.

— Jag försöker också komma ut en stund varje dag. Sen ser jag lite på tv.

Bönen är en viktig del och ger stadga åt hennes dag. Att börja med att lämna sitt liv i Guds händer och lyssna till Hans ord är något som inte bara hjälper Ulla utan kristna över hela världen. Hon nämner särskilt en strof som betyder mycket, den är från Psaltarens 23 kapitel och lyder ”mig skall inget fattas”.

Detta är en del av en bön som formulerades av kung David för tretusen år sedan. Han var förvissad om att Gud förser när vi vänder oss till honom. Visst kan orden vara svåra att ta till sig när man ser all sjukdom och oro i världen, men vi får ändå lita på att ”mig skall inget fattas”.

Det är ju faktiskt så. Den Gud som skapat oss vill inte att något ska fattas oss.

— Jag tycker om att bara vara, säger Ulla. Lyssna till musik eller bara vara i tystnad ger frid.

Kanske är det just tystnaden som är hemligheten. Denna underskattade gåva som vi tar emot alltmer sällan. Jag tänker att det finns så mycket att hämta när sorlet försvinner.

Stillheten hindrar inte Ulla från att vara social genom främst telefonsamtal och även besök när det är möjligt.

— När jag har etablerat en vänskap har vi tät kontakt. Det innebär att träffas ofta, inte en gång i kvartalet.

Är det inte så att sociala människor också tar tid för sig själva och för reflektion för att kunna ge till andra? Jag tänker på Dag Hammarskjöld som i sitt intensiva liv alltid vände åter till tystnaden. Även Moder Teresa

En av Ulla Forshamns ikoner. Denna föreställer den förlorade sonens återkomst till fadern.

började dagen med en timmes tyst bön för att sedan hjälpa människor som levde i misär och fattigdom.

Gud som är den Han är och alltid densamme, av evighet, vill ge oss utrymme att finna Honom även i kristider.

Just nu i denna stund får vi, som Ulla redan gör, ta till oss orden ”mig skall inget fattas” och förtrösta på att Gud är med i allt som sker.

MATS ENANDER

Adventskalender och gratis bok

Maja har under december befunnit sig på resa till Betlehem. Du kan följa hennes äventyr på församlingens Youtubekanal "Johannebergs församling".

Och du kan få en gratis bok om Maja och hennes tre inte så visa män. Maila Fredrik Balldin så ordnar han det: fredrik.balldin@svenskakyrkan.se

Boken lämpar sig främst för åldrarna 0-99 år.

Så här får du kontakt med en diakon under coronapandemin

Församlingens diakonimottagning är för tillfället stängd på grund av rådande restriktioner.

Vår förhoppning är att kunna öppna vår drop-in mottagning på torsdagar igen i januari, med början den 21 januari 2021. Se vår hemsida för uppdateringar.

Johannebergskyrkan är öppen dagtid på vardagar för dig som vill komma in för en stunds stillhet. Ofta finns någon ur personalen där om du vill samtala en stund. Det går bra att kontakta våra diakoner per telefon eller mail för rådgivning, stöd eller för att boka tid för möte.

Maria Hanner
070-334 86 44
maria.hanner@svenskakyrkan.se

Daniel Brorsson
031-731 86 47
daniel.brorsson@svenskakyrkan.se

Uppföljning av Lär känna Gud

Temat för höstens församlingsdag hämtades från rubriken till den bok av J I Packer som många i församlingen har läst.

Boken bjuder på insikter och guldkorn såväl som provocerande utmaningar som väcker frågor. Vi vill därför inbjuda till en uppföljning där vi får vara med om ett samtal om bokens innehåll.

Uppföljningen av Lär känna Gud blir söndag 31 januari och genomförs troligtvis i form av ett "webbinarium". Mer information kommer på hemsidan.

Hur kan jag göra det bästa av resten av mitt liv?

Livets frågor finns kvar och därför inbjuder vi dig till samtal. Alphakursen gör vi online med start 9 februari kl 19. Det blir också lunchalpha för studenter med start tisdag 26 januari kl 12.

Alphakurserna är avgiftsfria. Hör av dig till präst Mats Enander om du har frågor eller vill anmäla dig.

Mats Enander
073-773 86 71
mats.enander@svenskakyrkan.se

Trons ABC

Bibeln

Ord

Bibeln är grunden för Kyrkans tro. Bibeln har inte fallit ner från himmelen eller uppenbarats för en enda person. Bibeln är istället en sammanställning av ett stort antal texter i olika genrer och från olika tider. Det är historiska redogörelser, profetiska uppenbarelser, böner, filosofiska samtal.

Liv

Knutpunkten i Bibeln är Jesus. De texter som skrivits före Jesus – Gamla Testamentet – pekar fram emot den Messias som skulle komma. De texter som skrivits efter Jesus – Nya Testamentet – beskriver Jesu liv, död och uppståndelse och händelserna i den tidigaste kyrkan, samt ger teologiska förklaringar till dessa händelser.

Jesu död och uppståndelse är knutpunkten i Bibeln. Jesus dog för våra synder och uppstod för att besegra döden. Bibeln redogör för många vittnesbörd om Jesu uppståndelse. Jesu uppståndelse ger oss skäl att tro att Jesus är från Gud. Och eftersom Jesus talar om resten av Bibeln som Guds ord, har vi skäl att tro att det är så.

Ord och liv

Bibeln innehåller bland annat regler för våra liv. Man kan tänka Bibeln som en instruktionsbok. När man köper en produkt, får man ofta med en bruksanvisning eller en instruktionsbok. Enligt Bibeln är människan skapad av Gud. Gud vet alltså hur vi fungerar. Han har därför givit oss en instruktionsbok, för att både vi själva och andra skall må så bra som möjligt.

Ord till liv

Bibeln innehåller också berättelserna om Jesu död och uppståndelse och beskriver hur detta kan ge förlåtelse och liv när vi misslyckas. Även om Bibelns regler är goda och bra, så är vi människor svaga och misslyckas ofta, även när vi vill väl. Detta gör att vi kommer bort från Gud och från livet. Jesu död och uppståndelse ger oss förlåtelse och återknuten kontakt med Gud och med livet.

GUNNAR PERSSON

Julevangeliet

Vid den tiden utfärdade kejsar Augustus en förordning om att hela världen skulle skattskrivras. Det var den första skattskrivningen, och den hölls när Quirinius var ståthållare i Syrien. Alla gick då för att skattskrivna sig, var och en till sin stad. Och Josef, som genom sin härkomst hörde till Davids hus, begav sig från Nasaret i Galileen upp till Judeen, till Davids stad Betlehem, för att skattskrivna sig tillsammans med Maria, sin trolovade, som väntade sitt barn.

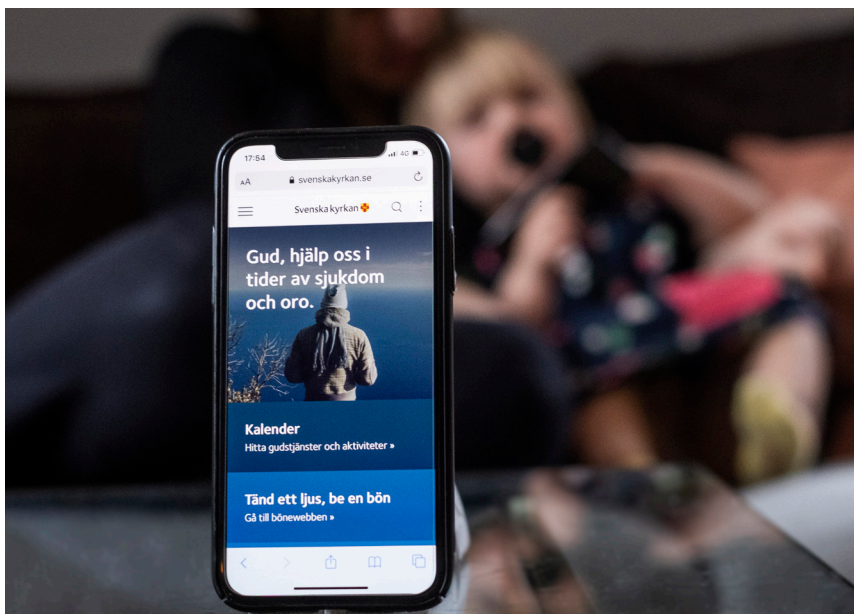
Medan de befann sig där var tiden inne för henne att föda, och hon födde sin son, den förstfödde. Hon lindade honom och lade honom i en krubba, eftersom det inte fanns plats för dem inne i härbärget.

I samma trakt låg några herdar ute och vaktade sin hjord om natten. Då stod Herrens ängel framför dem och Herrens härlighet lyste omkring dem, och de greps av stor förfäran. Men ängeln sade till dem:

"Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. I dag har en frälsare fötts åt er i Davids stad, han är Messias, Herren. Och detta är tecknet för er: ni skall finna ett nyfött barn som är lindat och ligger i en krubba." Och plötsligt var där tillsammans med ängeln en stor himmelsk här som prisade Gud: "Ära i höjden åt Gud och på jorden fred åt dem han har utvalt."

När änglarna hade farit ifrån dem upp till himlen, sade herdarna till varandra: "Låt oss gå in till Betlehem och se det som har hänt och som Herren har låtit oss veta." De skyndade i väg och fann Maria och Josef och det nyfödda barnet som låg i krubban. När de hade sett det, berättade de vad som hade sagts till dem om detta barn. Alla som hörde det häpnade över vad herdarna sade. Maria tog allt detta till sitt hjärta och begrundade det. Och herdarna vände tillbaka och prisade och lovade Gud för vad de hade fått höra och se: allt var så som det hade sagts dem.

Lukasevangeliet 2:1-20

Gudstjänster

Under julen kommer gudstjänster att sändas på församlingens sociala medier. Se församlingens hemsida för julens gudstjänsttider.

BURÅSKYRKAN

Webbsändningar på Facebook med både ljud och bild. Inga öppna gudstjänster, mässor eller söndagsskolor hålls i kyrkan.

JOHANNEBERGSKYRKAN

Gudstjänster sänds på Facebook. Ingen öppen verksamhet.

www.facebook.com/johanneberg

Kontakta oss

Johannebergs församling
Walleriusgatan 1

www.svenskakyrkan.se/johanneberg

E-post: johanneberg.forsamling@svenskakyrkan.se

Tel: 031-731 61 30 (gemensam växel)

Bokning av dop, vigsel, begravning

Tel: 031-731 66 00

E-post: gbg.bokning.centrum@svenskakyrkan.se

Präster

Församlingsherde Mattias Sundkvist
031-731 86 35
mattias.sundkvist@svenskakyrkan.se

Niclas Bergenheim
031-731 86 45
niclas.bergenheim@svenskakyrkan.se

Timothy De Bernardi
031-731 86 58
timothy.debernardi@svenskakyrkan.se

Mats Enander
073-773 86 71
mats.enander@svenskakyrkan.se

Diakoner

Maria Hanner
031-731 86 48
maria.hanner@svenskakyrkan.se

Ann Åkesson
031-731 86 68
ann.akesson@svenskakyrkan.se

Daniel Brorsson
031-731 86 47
daniel.brorsson@svenskakyrkan.se

Ja, ring din äldre släkting

En sak som coronapandemin har lärt mig, är att det inte finns något fullgott alternativ till gemenskap.

Det senaste året har församlingen firat gudstjänster med webbsändningar. Musikverksamhet för barn har använt olika digitala verktyg, sammanträden har ersatts av videomöten, konfirmander träffas via Zoom, somliga själavårdsamtal har genomförts via Skype, predikningar och bibelundervisning har spelats in och finns att lyssna till på nätet.

Mycket av detta har fungerat bra. Vad inga digitala verktyg eller sociala medier kan ersätta är den gemenskap som uppstår i mötet och samtalet mellan människor kring ett bord vid kyrkkaffet, i kaféet eller kanske i väntan på att barnens aktiviteter skall avslutas. Visst längtar vi efter den dag när de mötena och samtalen åter är möjliga?

Firande av julens högtid förknippas med gemenskap. I år kommer den gemenskapen med nödvändighet att se annorlunda ut för de flesta. Istället för släktsammankomster träffas familjer var för sig. Valfyllda kyrkor kommer att ersättas av webbsända gudstjänster. Det öppna julfirande som vi brukar bjuda in till, kommer inte detta år att kunna erbjuda ett alternativ för dem som önskar fira julaftonen i gemenskap med andra.

Även om alternativen inte är fullgoda så vill jag ändå uppmuntra alla att rikligen göra bruk av dem denna jul: Delta i våra gudstjänster, även om de firas via webben från soffan därhemma. Ring till människor som du inte får en naturlig chans att träffa, med en önskan om en fridfull jul. Den sociala distansering som vi levt med så länge nu åsamkar oss leda och oro. Också en enkel hälsning via telefon kan något mota ledan och stilla oron.

En av de stora sanningarna med julens mysterium är att den vi firar, Jesus Kristus, är själva beviset på att Gud inte är socialt distanserad till oss människor. Han är Immanuel – Gud med oss! Han vill komma nära dig. Också denna jul, i pandemins år 2020.

*Så stilla och så oförmärkt
blir oss Guds gåva räckt,
och himlen kom till jorden ner,
när ingen väntat det.*

*Vi kan ej höra stegen.
Han nalkas oss ändå,
och plötsligt som en okänd står
han mitt ibland oss här.*

Svensk psalm 115

Mattias Sundkvist

Församlingsherde

031-731 86 35

mattias.sundkvist@svenskakyrkan.se